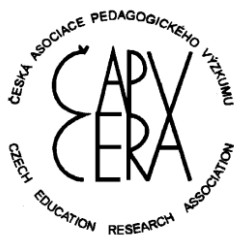

Bulletin České asociace pedagogického výzkumu 3/2018

Ve třetím čísle bulletinu v roce 2018 přinášíme pozvánku na každoroční konferenci ČAPV, zprávu z jednání výboru ČAPV, informaci o změně koncepce bulletinu, přivítání nových členů, informace o konferencích, anotace aktuálních čísel časopisů, jejich výzvy pro autory a anotace nových knih.

Výbor ČAPV

Z VÝBORU ČESKÉ ASOCIACE PEDAGOGICKÉHO VÝZKUMU

1. Pozvánka na XXII. konferenci ČAPV

XXII. ročník konference ČAPV se bude konat na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně, na Fakultě humanitních studií, a to ve dnech 12. – 14. 9. 2018, kdy středeční den je věnován odborným seminářům (nejen) pro doktorandy. Tématem konference je transdisciplinarita, jakožto odpověď na narůstající komplexitu výzkumného pole pedagogických věd. Všechny srdečně zveme do Zlína!

<http://www.capv.cz/index.php/konference/aktualni-konference>

2. Jednání výboru ČAPV

Dne 21. 6. 2018 proběhla schůze výboru ČAPV prostřednictvím jednání přes Skype. Projednány byly následující body:

- publicita ČAPV (vítězné logo, diskuse o produktech ČAPV, ...),
- cena ČAPV za významnou publikaci (nominace, organizace soutěže, ...),
- ustanovení institutu čestného členství ČAPV – členská základna bude oslovena k vyjádření při členské schůzi ČAPV,
- změny v Bulletinu ČAPV,
- organizace XXVI. konference ČAPV ve Zlíně v září 2018,
- GDPR a důsledky tohoto nařízení pro ČAPV.

Za výbor ČAPV Stanislav Michek

3. Výzva pro členy ČAPV k zaslání informací o časopisech zveřejňovaných v Bulletinu ČAPV od čísla 4/2018

Na svém posledním jednání v červnu 2018 výbor ČAPV zvažoval měnící se roli informací o studiích v českých a slovenských časopisech, zveřejňovaných v bulletinu pro členy ČAPV. Promýšlel nastavení bulletinu do budoucna, a to i vzhledem k nedávné změně metodiky hodnocení publikací v ČR. Dospěl k závěru, že další úsilí o informování o všech pedagogických, či interdisciplinárních časopisech národního i mezinárodního charakteru není v současné době naplnitelné. Výbor

po diskusi dospěl k závěru, že bulletin by měl sloužit především k propojování aktivit členů naší asociace. Proto se snažil naformulovat kritéria pro výběr časopisů prezentovaných členům ČAPV v bulletinu tak, aby od čísla 4/2018 zahrnoval jen informace o těch časopisech (tuzemských, zahraničních), ve kterých je člen ČAPV členem výkonné redakce. Kromě vzájemného informování o aktivitách členů ČAPV by tak bulletin měl nově dělat „reklamu“ jen časopisům, kde jsou členové sami aktivní a mají tedy zásadní vliv na kvalitu těchto časopisů.

Časopisy prezentované v bulletinu mohou být české i zahraniční (včetně slovenských), mohou být z oboru pedagogika a příbuzných oborů, tj. těch, kde působí člen ČAPV, který je v redakci daného časopisu. V bulletinu pak budou časopisy strukturovány podle toho, zda jsou zastoupeny ve WoS, Scopus či v kategorii ostatní. Časopis nesmí být na seznamu predátorských časopisů.

Prosíme tedy členy asociace, aby zaslali informace/návrhy na zařazení časopisu do dalšího bulletinu a případné podněty k této koncepci **do 30. 7. 2018** na e-mail bulletinu: bulletin@capv.cz. Bez doporučení časopisu členem asociace již nebude daný časopis v bulletinu od čísla 4/2018 zastoupen. Pokud si redakce/redakční rada daného časopisu přeje, aby Bulletin ČAPV uváděl i výzvy pro autory, prosíme o toto sdělení také.

Výbor ČAPV

3. Nové tváře ČAPV

Také v posledních měsících projevili zájem o členství v ČAPV další kolegové, které tímto v asociaci srdečně vítáme. Na základě vlastní žádosti se stali novými členy ČAPV:

- Mgr. Barbora Petřů Puhrová, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, Ústav školní pedagogiky. Zaměření: Výzkum v oblasti primárního a preprimárního vzdělávání (domácí příprava dítěte do školy).
- Mgr. Petra Trávníčková, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, Ústav školní pedagogiky. Zaměření: Přírodovědné vzdělávání v MŠ, profesní vidění, dětské prekoncepty, aktérství (agency) dítěte.
- Mgr. Hana Navrátilová, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, Ústav školní pedagogiky. Zaměření: Předškolní pedagogika se zaměřením na jazykovou a literární gramotnost a komunikaci v prostředí mateřské školy.
- Mgr. Libuše Černá, Ph.D., Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, Ústav školní pedagogiky. Zaměření: Didaktika hudební výchovy, obecná pedagogika, obecná didaktika.
- Mgr. Marie Pavelková, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, Ústav školní pedagogiky. Zaměření: Matematika a didaktika matematiky, žákovské otázky 1. stupně ZŠ.
- Mgr. et Mgr. Viktor Pacholík, Ph.D., Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, Ústav školní pedagogiky. Zaměření: Školní a pedagogická psychologie, psychologie sportu, psychomotorické činnosti.
- PhDr. Roman Božik, Ph.D., Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, Ústav školní pedagogiky. Zaměření: Předškolní a elementární pedagogika.

- PhDr. Petra Besedová, Ph.D., Univerzita Hradce Králové, Pedagogická fakulta, Katedra německého jazyka a literatury. Zaměření: Didaktika cizích jazyků, vliv hudby na výuku cizích jazyků, didaktika nelingvistických disciplín.

KONFERENCE – SEMINÁŘE – WORKSHOPY

1. Konference a letní školy v ČR

- XXVI. konference ČAPV ve Zlíně se koná 12. – 14. 9. 2018. Přihlašování příspěvků je uzavřeno: www.capv.cz.
- Jubilejní 10. mezinárodní vědecká konference celoživotního vzdělávání ICOLLE 2018 bude probíhat ve dnech 18. - 19. 9. 2018 v Kongresovém centru Mendelovy univerzity ve Křtinách. Hlavním tématem letošní konference je "Celoživotní vzdělávání v podmínkách 21. století". Registrace do 4. 7. 2018: www.icolle.cz.
- Konference „Pedagogická diagnostika a evaluace“ na téma „Účinnou diagnostikou a evaluací k vyšší kvalitě vzdělávání“ proběhne v Ostravici 4. – 5. 10. 2018. Konference je organizovaná Katedrou pedagogiky a andragogiky Pedagogické fakulty Ostravské univerzity. Přihlašování do 31. 8. 2018: <http://konference.osu.cz/pdae/>.
- Mezinárodní konference 5PP „Prostor pro primární a preprimární pedagogy“ se uskuteční 18. a 19. října 2018 na Technické univerzitě v Liberci: <http://petp.tul.cz/>.
- Ve dnech 18. – 19. 10. 2018 se v Hradci Králové uskuteční mezinárodní vědecká konference SOCIALIA 2018 „Ohrožení jedince v současné společnosti“. Konference zahrnuje i studentskou sekci. Přihlašování do 30. 6. 2018: <https://www.uhk.cz/cs-CZ/UHK/Veda-vyzkum-projekty/Konference/Pozvanky-na-konference-UHK>.

2. Konference a workshopy v zahraničí

- V roce 2018 se v období června až října bude konat 22 konferencí Special Interest Groups (SIG) konference EARLI, na různých místech Evropy. Konferenční kalendář zde: <https://earli.org/sites/default/files/2017-10/SIG-Calendar-2018.pdf>.
- WERA (The World Education Research Association) World Congress, Kapské město, JAR, 3. – 5. 8. 2018. Registrace probíhá do 31. 7. 2018: <http://www.wera2018.co.za/index.php>.
- GESIS Summer School in Survey Methodology, 2. – 24. 8. 2018, Kolín, SRN: <https://www.gesis.org/en/services/events/gesis-training/summer-school/>.
- Ve dnech 4. – 7. 9. 2018 se uskuteční konference ECER na téma Inclusion and Exclusion. Ressources for Educational Research v Bolzanu, která se bude zabývat otázkami vázanými na důsledky migrace do Evropy a přínosy výzkumu k problematice inkluze a exkluze. Registrace do 1. 7. 2018: <http://www.eera-ecer.de/ecer-2018-bolzano/>.
- Ve dnech 12. – 13. 9. 2018 se uskuteční konference Frontiers in Educational Measurement v Norsku na University of Oslo, Campus Forskningsparken. Registrace do 31. 8. 2018: <http://www.uv.uio.no/cemo/english/conferences/fremo2018/>.
- The European Association for Practitioner Research on Improving Learning (EAPRIL) pořádá konferenci na téma „Education & Learning sans frontières“. Konference probíhá 12. – 14. 11. 2018 pod záštitou Univerzity v Mariboru (Slovinsko) v pobřežní vesnici Portoroz. Registrace

- do 30. 8. 2018: <https://www.eapril.org/>
- 18. bienální konference EARLI Conference for Research on Learning and Instruction se bude konat ve dnech 12. – 16. 8. 2019 na Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule Aachen v CÁCHÁCH v nejzápadnějším městě Německa na téma „Thinking Tomorrow's Education: Learning from the past, in the present and for the future“. Konferenci předchází prekonference mladých výzkumníků JURE 10. – 11. 8. 2019. Přihlašování příspěvků 1. 9. – 30. 10. 2018: <https://www.earli.org/EARLI2019>.
  - Metodologické workshopy GESIS, Leibniz-Institut für Sozialwissenschaften: <https://training.gesis.org/?site=pOverview&cat=all>.

ČASOPISY: PRÁVĚ VYCHÁZÍ

1. České odborné časopisy v databázi Scopus (J_{SC})

Studia paedagogica 1/2018

Kluků je škoda, holky na to nemají: genderové aspekty v hodnocení nejslabších žáků třídy (A. Drexlerová), Využívání kurikulárních dokumentů učiteli ZŠ: aplikace Johnsonovy typologie (M. Spurná, P. Knecht), Přínos distributivního vedení škol k pracovní spokojenosti učitelů (I. Buchberger, V. Kovač, A. Ažić Bastalić), Autoregulace žáků v závislosti na vnímaných projevech rizikového chování (K. Hrbáčková, J. Hladík), Řešení úloh z české syntaxe žáky 4. – 9. ročníků základních škol (M. Chvál, M. Šmejkalová).

<http://www.studiapaedagogica.cz>

Orbis scholae 2/2017

Komparativní analýza standardů finanční gramotnosti v České republice a vybraných zahraničních státech (K. Ševčík, T. Janko), Život Karla – příběh učitele v socialistickém Československu (J. Zounek, D. Knotová, M. Šimáně), Jak vidím své žáky – hodnotící úsudek učitelky o jednotlivých žácích v 6. třídě (A. Drexlerová), Kvalita výuky fyziky – případy začínajících učitelů (V. Žák, J. Martínková), Teoretický model pro výzkum vnímání kurikulárních změn učiteli ZŠ (K. Pešková, M. Spurná, P. Knecht), Speciální statistické postupy při práci s výběrovými daty získanými z malých populací (P. Soukup).

<http://www.orbisscholae.cz/>

2. České recenzované odborné časopisy (J_{OST})

NOVINKA: Pedagogika 1/2018

Výběrové zaměření pozornosti u studentů učitelství a povaha jejich interpretací (L. Pavlasová, J. Stará, N. Vondrová, M. Novotná, J. Robová, K. Uličná), Eye-tracking v prostředí školské třídy (Z. Šmideková), Mapování pojmů jako modelování tříd objektů (M. Mach), Predikční validita zkoušek zakončujících středoškolské vzdělávání a přijímacích testů na vysoké školy (I. Bartáková, M. Chvál, P. Martínková).

<http://pages.pedf.cuni.cz/pedagogika>

NOVINKA: Pedagogická orientace 1/2018

Narcismus ve výchově a vzdělání (M. Podzimek), Čtení dětem v rodině: výzkum důvodů, parametrů a praktik (P. Gavora), Mezi učitelstvím a youtuberstvím: profesní sebepojetí učitelů publikujících vzdělávací videa na YouTube (K. Holíková), Úloha chyb, korektivní zpětné vazby a normy v cizojazyčné výuce s důrazem na výuku angličtiny (S. Kalová), Analýza výzkumů vizuálií v učebnicích na příkladu učebnic s geografickým obsahem (P. Trahorsch, J. D. Bláha, T. Janko), Systematický přehled smíšeného výzkumu publikovaného ve výzkumných studiích v časopise Pedagogická orientace v období 2006–2016 (L. Eger), Potenciál diskurzivní analýzy a vizuální metodologie v postmoderním paradigmatu vědy (M. Sedláková).

<https://journals.muni.cz/pedor>

NOVINKA: E-pedagogium 1/2018

Možnosti hodnocení pragmatické roviny komunikace u dětí s poruchou autistického spektra (K. Vitásková, L. Kytarová, L. Schwarzová, J. Mironova Tabachová), Znalosti vysokoškolských studentů o poruchách autistického spektra měřené validovaným testem (V. Bárová, D. Brabcová, J. Kohout), Konzum jako hodnota v postmodernej spoločnosti (M. Štrbová, D. Selická), „Děláš machry a přitom máš mikinu za dvacku“: socioekonomické antagonismy ve školní třídě (R. Vorlíček), Finančná gramotnosť: Sirény lákajú – Slovensko podlieha. Ako? „Svojským folklórom“ (Z. Danišková), Vnímaná zdatnosť učiteľa anglického jazyka – prehľad problematiky (A. Macková), Reflexe studentů na míru rozvíjení odborných kompetencí ve vybraných předmětech pregraduální přípravy budoucích učitelů AJ (O. Duda, J. Nevařil, V. Řeřicha), Standardy pro základní vzdělávání – Výchova ke zdraví a jejich evaluace v prostředí pedagogické reality (M. Hřivnová), Vývoj rakouského školství s akcentem na legislativní vývoj středního školství (Z. Nováková).

<https://www.pdf.upol.cz/ru/veda/odborne-casopisy/e-pedagogium/>

Testforum 10/2018

Právní aspekty pracovně psychologické diagnostiky (M. Stříteský).

<http://www.testforum.cz>

Sociální pedagogika 6(1)/2018

Sociologie vědění jako cesta k promýšlení sociálních praktik (V. Kolaříková), Sociokulturní diverzita organizací ve vzdělávání (A. Felcmanová), Ohroží soukromé školy rovný přístup ke vzdělávání v České republice? (L. Jarkovská), Osobnostní a sociální změna v kontextu metody playback divadla (V. Nýdrlová), Zkušenost ze zahraničí jako stimulátor transformace identity jedince (M. Sedláková).

<http://soced.cz>

Lifelong Learning 3/2017

Vedení lidí ve školách v kontextu teorie sociální moci (T. Vychopňová), Přístupy ruských rodin k domácí přípravě svých dětí v českém školním kontextu (K. Kryuchkova), Studium genderově netradičního oboru střední školy: důvody volby a hodnocení zkušenosti (I. Smetáčková, P. Pavlík).

<http://lifelonglearning.mendelu.cz>

NOVINKA: Historia scholastica 1/2018

Kontrolierte Räume? Erziehende und gemeinschaftsbildende Settings neben den Unterrichtsräumen am Zürcher Seminar Küsnacht im 19. und beginnenden 20. Jahrhundert (A. de Vincenti), Verortungsversuche von fluiden Bildungsräumen im Evangelischen Lehrerseminar Zürich Unterstrass 1870 bis 1950. Das familiale Leitbild als raumkonstituierender Ordnungsfaktor (N. Grube), Stadt-Land-Differenzen als Prägefaktoren in der Ausbildung von Lehrpersonen? Annäherungen an die Beispiele Basel und Zürich in der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts (A. Hoffmann-Ocon), Repräsentativer Schulhausbau in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts – Zwei Beispiele aus der Stadt Luzern und der Stadt Zürich (S. Marolf, J. Dischl), Führen unterschiedliche Ausbildungsräume zur gleich guten Lehrperson? Raumtheoretische Deutung des prospektiven Expertenberichts Lehrerbildung von morgen – 1975 (A. Bosche, T. Bascio).

<http://www.historiascholastica.com>

Scientia in educatione 2/2017

Obsahová analýza tématu evoluce člověka v českých učebnicích přírodopisu a biologie (R. M. Dvořáková, K. Absolonová), Volba řešitelských strategií v závislosti na věku (P. Eisenmann, J. Příbyl, J. Novotná, J. Břehovský, J. Cihlář), Dějiny přírodních věd: Jejich místo ve škole a v učebnicích biologie (J. Hájková), Didaktický výzkum jako součást závěrečných prací studentů učitelství biologie (V. Janštová, P. Novotný), Predstavy žiakov o vylučovacej a endokrinnj sústave (M. Kubiakto), Profesní vidění studentů učitelství biologie zaměřené na obor a oborově didaktické jevy (L. Pavlasová), Vztah mezi úspěšností v nenumernických a numerických úlohách na obsah a objem a žákovské problémy v této oblasti (V. Tůmová, N. Vondrová).

<http://www.scied.cz/>

NOVINKA: Journal of Technology and Information Education 1/2018

Educational robotics in the education at basic schools in the Czech Republic (J. Bařko), Perception of digital games as educational media by lower secondary school pupils (K. Picka, K. Peřková), Technical education in basic schools – history and present (ř. Serařín, M. Havelka, J. Kropáč).

<http://jtie.upol.cz/>

3. České časopisy popularizující pedagogický výzkum

Komenský 3/2018

Z výzkumu: Kluků je škoda, holky na to nemají: rozdíly v hodnocení nejslabších žáků třídy (A. Drexlerová), Poznávání a rozvíjení morálních hodnot současných žáků (D. Hanesová).

<http://www.ped.muni.cz/komensky/>

4. Slovenské recenzované odborné časopisy

Journal of Pedagogy, The Journal of University of Trnava 2/2017 (Scopus)

The adventure of the deceitful numbers (M. Andrade-Molina), Approaches mothers of first graders use to deal with perceived reading difficulties (J. Sedláčková), Primary teachers go beyond the Slovak civic education curriculum (Z. Daniřková, I. Lukřík), Word problems and make-believe: Using frame analysis and ethnomethodology to explore aspects of the culture of schooling

(L. Benincasa), English language support: A dialogical multi-literacies approach to teaching students from CALD backgrounds (K. Berniz, A. Miller).

<http://www.degruyter.com/view/j/jped>

NOVINKA: Acta Educationis Generalis 1/2018

Challenges and Curriculum Transformation in the Higher Education Sector in South Africa: A Case Study in WASH to Improve the Training of Pharmacists (R. Tandlich, N. P. Ngqwala, A. Boshoff, P. Madikizela, C. S. Srinivas, D. M. Pyle, R. Oosthuizen), Considerations on Intellectual and Academic Leadership of a Scholar in Higher Education: The Descriptive Literature Review (V. Žydzūnaitė), Efficiency of Teaching Based on the Comparison of Textbooks (I. Kmecová), The Role of Education and Knowledge about Aging in Creating Young People's Attitudes to the Elderly (J. Goriup, D. Lahe), Grammar as an "Art of Lettes" in Foreign Language Teaching: A Study of Teaching English Verb Tenses in Lower and Upper Secondary Schools (J. Harťanská, I. Horváthová, Z. Gadušová), Case Study as a Part of Education in the Field of Domestic Violence (K. Šmejkalová), Influence of Socially Disadvantaged Environment on Aggressiveness of Pupils at Primary Schools (D. Porubčanová, L. Pasternáková).

<http://www.degruyter.com/view/j/atd>

NOVINKA: Pedagogika.sk 1/2018

Súčasná slovenská rodina: vedecké poznávanie – podmienka kreovania rodinnej politiky (P. Ondrejko), Identifikácia a podpora intelektovo nadaných žiakov s poruchami učenia (D. Fábik), Využitie dramaterapie v práci s dospelými a seniormi so zdravotným znevýhodnením v rezidenčných podmienkach (V. Beliková, T. Turzák).

<http://www.casopispedagogika.sk/>

NOVINKA: Psychológia a patopsychológia dieťaťa 1/2018

Prehľad nástrojov na meranie spirituality v detskom veku (M. Paril'áková, P. Babinčák), Stratégie zvládania intelektovo nadaných a bežných adolescentov z gymnázia v kontexte štruktúry osobnostných dimenzií (J. Laznibatová, D. Fábik, I. Belica, M. Balážová), Percepcia rodiny u adolescentov a mladých dospelých v náhradnej starostlivosti (J. Fúsková, P. Kusý, L. Vaško), Risk and protective factors in the life of youth in relation to resilience (S. Barnová, V. Tamášová).

<http://www.vudpap.sk/psychologia-patopsychologia-dietata/>

MONOGRAFIE – SBORNÍKY – KNIHY: PRÁVĚ VYCHÁZÍ...

Černý M. (2018). *Pedagogicko-psychologické otázky online vzdělávání*. Brno: MuniPress

Kniha sleduje otázky online vzdělávání v jejich pedagogicko-psychologické podobě s tím, že vychází z konceptu jistého novočtení kybergogické koncepce online učení. V první části se zaměřuje na novou interpretaci a využití Bloomovy taxonomie. V druhé se věnuje jednotlivým tématům, které s online vzděláváním specificky souvisejí – od sebehodnocení či motivace, až po práci s pamětí nebo gamifikací. Vytváří tak doposud nikde nepublikovaný soubor klíčových témat, která mohou být zajímavá jak pro tutory či designery online vzdělávání, tak také pro výzkumníky v této oblasti.

Na ty je zaměřená třetí kapitola, která se věnuje možnostem výzkumu v online prostředí, respektive specifickým postupům a technikám, které zde lze použít. Čtvrtá kapitola se věnuje kognitivní psychologii a pozitivní psychologii, tedy dvěma psychologickým školám, které v online vzdělávání nacházejí nejširší uplatnění. Poslední kapitola je zaměřená na téma informačního chování.

Chvál M. (2018). *Na naší škole nám záleží*. Praha: Portál

Ředitelé i učitelé se starají o to, aby jejich škola byla dobrá, aby si z ní žáci co nejvíce odnesli a aby do ní chodili rádi nejen žáci a jejich rodiče, ale i učitelé. Důležité je, aby si spolu rozuměli v tom, o čem usilují. To nejde bez občasných zastavení, ohlédnutí a nového pohledu dopředu.

Jak je možné bavit se o kvalitě školy, když se pohledy všech zúčastněných mohou lišit? Ve školním roce 2015/2016 zveřejnila Česká školní inspekce kritéria, která nám pomáhají kvalitu školy pojmenovat a mohou se stát společným jazykem pro všechny zúčastněné. Na pozadí těchto kritérií, je v knize věnována pozornost jednotlivým oblastem práce školy, jejího vedení a učitelů. K příslušným tématům jsou voleny praktické ukázky a konkrétní návody pro vlastní sledování, vyhodnocování a řešení různých situací.

Cílem knihy je nejen vybavit školu silnou argumentační oporou při kontrole externími orgány, ale zejména nabídnout témata pro společná zastavení, ohlédnutí a úvahu o dalším rozvoji konkrétní školy. Knihu ocení školští inspektoři, ředitelé škol a učitelé, ale i zapálení rodiče, jimž na chodu školy záleží nebo kteří uvažují o založení vlastní školy.

Tůma, F. (2017). *Interakce ve výuce anglického jazyka na vysoké škole pohledem konverzační analýzy*. Brno: Masarykova univerzita.

Monografie je věnována problematice interakce třídě. Vychází z 987 minut nahrávek seminární výuky angličtiny. Pomocí konverzační analýzy kniha popisuje, jak se účastníci výuky střídali, jak prováděli opravy, jak přepínali mezi angličtinou a češtinou a jak realizovali studentské prezentace. Monografie podrobně zkoumá interakci ve výuce anglického jazyka, ale klade si také za cíl přispět do diskusí o výzkumu interakce (nejen) ve třídě.

Celý text: <https://munispace.muni.cz/index.php/munispace/catalog/book/989>

VÝZVY PRO AUTORY

Studia Paedagogica 2/2019

Téma: Transitions in Educational Contexts

Editoři: Markus P. Neuenschwander, Petr Hladío

The theme of forthcoming monothematic issue of Studia paedagogica is Transitions in Educational Contexts. This significant and multidisciplinary topic can be seen from the perspective of a number

of scientific fields (such as education, psychology, sociology, economy, anthropology, ethnography), theoretical frameworks, and methodological approaches.

One of the characteristics of the current world is that all things are in constant movement and subject to rapid change. All occurrences consist of fragments and individual episodes. They are short-lived and pliable. In this context, expected and unexpected transition points, tasks, and decisions are inextricably linked with education and students' journeys through the educational system and life at school. Some transitions are developmental, resulting from the aging process and marked by considerable individual physical, intellectual, and emotional change. Others are systemic, systematically built into the typical structure of the public school system (Anderson, Jacobs, Schramm, & Splittgerber, 2000). It turns out that transitions in education are demanding to such an extent that students across cultures are not capable of dealing with them. Even though the decisions that need to be made are not irreversible, reversing them calls for a considerable investment of effort. An erroneous decision is always accompanied by risks and losses on multiple levels. Such a decision can negatively influence the previously positive development of a student's personality, social relationships, motivation, school-related goals, academic performance, and school attendance and can even result in dropping out (Akos & Galassi, 2004; Zeedyk et al., 2003). Therefore, it is understandable that researchers and theoreticians are interested in transitions in education.

The next monothematic issue of *Studia paedagogica* will welcome empirical, theoretical, and methodological contributions coming not solely from the field of education. Papers with a multidisciplinary view on various aspects of transitions in education and education systems in different countries are welcomed.

Transitions in education can be approached from various perspectives. On a vertical level, we are interested in various aspects of children entering kindergartens, the start of compulsory education, transfers to general upper-secondary education, vocational education and training (VET), apprenticeships, tertiary education, further education, and the school-to-work transition. Non-normative transitions such as repeating a school year, skipping a class, or taking intermediated gap years through educational pathways are likewise relevant. Possible contributions can also explore decisions related to choices of school type, training, field of study, or educational institution and coping with challenges or stress before and after transitions. Transitions are also connected to various rituals and organizational and academic changes, such as a new school environment, new teachers, unfamiliar fellow students, different rules, new methods of school work, higher expectations regarding academic performance, and increased competitiveness and responsibility. (Briggs, Clark, & Hall, 2012). Transitions in education also have a significant effect on the reproduction of inequalities in education (Pietsch & Stubbe, 2007; Hanuschek & Wößmann, 2006) and dropping out (Gasper, DeLuca, & Estacion, 2012). On a horizontal level, transitions into a new classroom or a new school are also suitable topics for contributions. Furthermore, transitions in education can be perceived through the eyes of other participants: students, parents, teachers, school or career counselors, school management, and others (Akos & Galassi, 2004). Transitions affect educational and counseling institutions along with school policy. These matters can be approached from either inside or outside.

We are interested in the following questions that possible contributions could answer with the support of empirical findings or theory:

What vertical and horizontal transitions must individuals in various countries deal with? How do such transitions take place and what changes accompany them? Are such transitions connected to rituals?

What demands are placed on individuals who are about to make a decision? What critical moments, hurdles, and problems related to transitions in education are encountered by students, parents, teachers, counselors, school leaders, and other involved individuals? What are their causes?

How do students fare when dealing with transitions in education and what strategies do they employ? On what do they base their decisions? Who supports or influences them?

What indicates a successful transition from the perspectives of teachers, students, and parents? What are the causes of unsuccessful transitions in education? What are the attributes of individuals at risk who have difficulties with transitions? How do students cope with the stress that accompanies transition situations?

On the other side, what makes transitioning easier? What types of preparation and support are needed for successful transitions in education? What types of preparation and support are individuals actually provided with? How effective are they?

What takes place at the level of institutional management and school or educational policy? How does the organization of school transitions indicate quality in educational structures?

What are the short- or long-term effects of transitions in education on individuals and educational institutions, and how do school transitions affect education and/or school policy?

The aforementioned areas do not cover the entire scope of the topic. Still, we hope they will help inspire authors to submit original papers of an empirical, theoretical, or methodological nature for publication.

Important dates

This monothematic issue will be published in English in July 2019. The **deadline for abstracts is August 31, 2018**, the deadline for full texts is October 30, 2018. Both abstracts and full texts are to be sent to the e-mail address studiapaedagogica@phil.muni.cz. Articles should be written in English and meet the requirements mentioned in the instructions for authors on the journal's website. Papers will be submitted to a peer-review process that will enable the editors to select papers for publication. The editors of this issue are Markus P. Neuenschwander (University of Applied Sciences and Arts Northwestern Switzerland) and Petr Hlad'o (Masaryk University). You can find more information at: <http://www.studiapaedagogica.cz>.

References

- Akos, P., & Galassi, J. P. (2004). Middle and high school transitions as viewed by students, parents and teachers. *Professional School Counseling*, 7(4), 212–221.
- Anderson, L. W., Jacobs, J., Schramm, S., & Splittgerber, F. (2000). School transitions: beginning of the end or a new beginning? *International Journal of Educational Research*, 33(4), 325 – 339.
- Briggs, A. R. J., Clark, J., & Hall, I. (2012). Building bridges: Understanding student transition to university. *Quality in Higher Education*, 18(1), 3 – 21.

- Gaspar, J., DeLuca, S., & Estacion, A. (2012). Switching schools: Revisiting the relationship between school mobility and high school dropout. *American Educational Research Journal*, 49(3), 487 – 519.
- Hanuschek, E. A., & Wößmann, L. (2006). Does educational tracking affect performance and inequality? Differences- in-differences evidence across countries. *The Economic Journal*, 116(510), c63 – c76.
- Pietsch, M., & Stubbe, T. C. (2007). Inequality in the transition from primary to secondary school: School choices and educational disparities in Germany. *European Educational Research Journal*, 6(4), 424 – 445.
- Zeedyk, M. S., Gallacher, J., Henderson, M., Hope, G., Husband, B., & Lindsay, K. (2003). Negotiating the transition from primary to secondary school. *School Psychology International*, 24(1), 67 – 79.

Pedagogika

Téma monočísla: Odborné školství a odborné vzdělávání: Současné teorie a výzkumy

Garant čísla: Jan Průcha

Role odborného školství a odborného vzdělávání pro rozvoj ekonomiky a celé společnosti se dnes všeobecně uznává jak v České republice, tak v zahraničí. Již po řadu let prochází nějakým typem počátečního odborného vzdělávání více než 70 % české mládeže po dokončení povinné školní docházky. Paradoxem ale je, že česká pedagogická věda a pedagogický výzkum nevěnují odbornému školství a vzdělávání žádoucí pozornost. Záměrem monotematického čísla *Pedagogiky* je tudíž upozornit na tuto zanedbávanou problematiku a pomoci zvýšit zájem pedagogických teoretiků a výzkumníků o tuto oblast současné edukační reality.

Monotematické číslo nabízí prostor pro texty českých i slovenských autorů, které by se zabývaly nejrůznějšími tématy odborného školství a odborného vzdělávání, a to především v úrovni středního (vyššího sekundárního) vzdělávání. Očekáváme příspěvky výzkumné i teoretické a metodologické, nejen z pohledu pedagogiky, ale i psychologie, sociologie, ekonomie. Uvítáme příspěvky týkající se především české situace, ale i práce zaměřené na zahraniční systémy odborného školství a vzdělávání.

Studie by se měly zabývat populacemi žáků a studentů v odborném vzdělávání, diferencemi v jejich vzdělávacích výsledcích, jejich volbou oborů a druhů studia a profesní přípravy, psychologickými a kognitivními charakteristikami těchto žáků a studentů, sociálními a ekonomickými faktory působícími v odborném vzdělávání, přípravou a dalším vzděláváním učitelů a instruktorů odborných předmětů aj. Také bychom uvítali příspěvky zabývající se výzkumem vzdělávání dosud opomíjené populace učňů.

Termíny:

- abstrakty zamýšlených textů – do 30. června 2018
- rozhodnutí o vyžádání textů na základě posouzených abstraktů – do 15. srpna 2018
- plné texty studií – do 31. října 2018

Abstrakty zasílejte na adresu redakce (pedagogika@pedf.cuni.cz) a současně i na adresu garanta (janprucha@volny.cz).

Pedagogická orientace 2/2019

Téma monočísla: Lidé v současné české škole

Garanti a editoři: Petr Urbánek, Jitka Jursová a Andrea Rozkocová (TU v Liberci)

Třicetiletí výrazných změn v české společnosti vyvolává otázky i nad proměnami školského systému a institucí, které výchovu a vzdělávání naplňují. Pohyb spojený se školou a její aktuální podobu určují především lidé uvnitř i vně školy: žáci, učitelé, vedení a další personál ve školách, ale také rodiče nebo politici a lidé na decizní úrovni, kteří o osudech škol rozhodují. Oblastí našeho zájmu jsou lidé uvnitř a kolem školy.

Základní a střední školy navštěvuje u nás v současnosti populace 1,3 miliónu žáků, jejichž školní úspěchy či neúspěchy (často i s vysokou mírou angažovanosti) sledují jejich rodiče; se základními a středními školami je spojena stotisícová profesní skupina učitelů; školu cíleně také sledují další osoby decizní či inspekční sféry. Lidé spojení úzce se školou představují tedy významnou část populace a téma lidí v současné škole otevírá také řadu významných témat. Lze si klást např. tyto otázky: Jací jsou lidé spojení se současnou školou? Co očekávají žáci a rodiče od školy? Jak se mění způsoby komunikace mezi školou a rodinou? Co prožívají při každodenním kontaktu se školou samotní aktéři? Jaké vztahy lze identifikovat ve školách? Jak dnes pracovat s žáky „Net Generation“? Jak fungují samosprávné orgány školy? Co vše se změnilo v práci učitele? Jak se mění strategie řízení školy a jaký způsob řízení potřebuje současná česká škola?

Připravované monotematické číslo časopisu očekává autorské rukopisy, které budou tematizovat život a práci žáků, učitelů, pracovníků škol, ale také rodičů a dalších lidí zainteresovaných na fungování základních nebo středních škol. Očekáváme texty, které teoreticky, přehledově či výzkumně uchopí tematiku činnosti lidí spojených s regionálními školami v Česku, mohou se zabývat aktuálním stavem, kontexty i dynamikou.

Časový plán přípravy monotematického čísla PedOr 2/2019 je následující:

- Abstrakty příspěvků v rozsahu 1–2 stran zasílejte do 30. 9. 2018 na petr.urbanek@tul.cz
- V abstraktu uveďte: autora (autory) a název příspěvku, jeho typ: studie (rozsah cca 20 normovaných stran); diskusní příspěvek nebo esej (rozsah cca 10 normovaných stran), cíl a obsah příspěvku.
- Abstrakty budou posouzeny garanty čísla a do 15. 10. 2018 obdrží jejich autoři vyrozumění dalším postupu.
- Termín pro odevzdání studií je stanoven na 31. 12. 2018.
- Následně studie projdou standardním recenzním řízením – recenzní posudky budou autorům průběžně zasílány spolu s žádostí o provedení úprav do 15. 2. 2019.
- Poté bude číslo redakčně zpracováno a předáno do tisku.

Redakční poznámka

Informace o konferencích jsou uveřejňovány opakovaně, a to až do doby jejich konání. Informace o jednotlivých číslech časopisů jsou opakovány do doby, než je zveřejněno nové číslo. Informace o nových výzkumně nebo metodologicky zaměřených knihách jsou uveřejňovány jednou. Anotace publikací jsou v některých případech převzaty z podkladů dostupných na www stránkách jednotlivých vydavatelů a nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce. Bulletin ČAPV je dvouměsíčník, vychází vždy na konci sudého měsíce. Informace o konferencích a nových publikacích zasílejte na bulletin@capv.cz.

Bulletin edituje Kateřina Vlčková (PdF MU). Redakce: Jana Poláchová Vašátková (FF UP), Stanislav Michek (UHK), Martin Chvál (PdF UK) a Petr Novotný (FF MU). Na přípravě podkladů pro bulletin se podílí studentka učitelství Viola Krausová, na jazykové korektuře a sazbě studentka učitelství Jana Kovaříková. Za stipendijní podporu děkujeme Katedře pedagogiky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity.